

Gorzów Wlkp., 24.04.2023r.

Dyrektor PCPR
STAROSTA
Magdalena Pędziwiatr

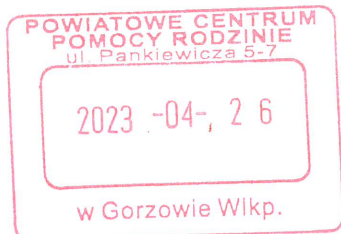
Starosta Gorzowski

Magdalena Pędziwiatr

Zarząd Powiatu Gorzowskiego

ul. Pankiewicz 5-7

66-400 Gorzów Wlkp.

Wnioskodawca

Andrzej Kail

Radny Rady Powiatu Gorzowskiego

Klub Radnych Razem dla Powiatu

INTERPELACJA

Działając na podstawie § 23 uchwały nr 202/XXXIX/2018 Rady Powiatu Gorzowskiego z dnia 24 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Gorzowskiego (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2018 r. poz. 2201; zm.: Lubus. z 2020 r. poz. 1739) w zw. art. 21 ust. 1, ust. 9 – 10 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.) w związku z informacją publiczną udzieloną pismem z dnia 2 marca 2022r. znak PCPR.0152.1.2022 przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. wnoszę o udzielenie następujących informacji:

1. jakie były zasady i przesłanki przyznawania pomocy i ustalania jej wysokości przez PCPR w ramach programu „Aktywny Samorząd” w latach 2020-2021?
2. w kontekście założeń programu – z czego wynikają przekroczenia założonych w programie limitów przyznawanej pomocy oraz z czego wynikają tak istotne różnice (dysproporcje) w zakresie przyznawanych świadczeń na jakie wskazano w uzasadnieniu niniejszej interpelacji? Czy działanie PCPR w tym zakresie było prawidłowe?
3. czy w ramach realizacji przedmiotowego programu pomoc była skierowana wyłącznie do osób z niepełnosprawnościami i z jakim stopniem niepełnosprawności? Proszę o wskazanie jaki stopień niepełnosprawności posiadały poszczególne osoby wskazane w piśmie z dnia 2 marca 2022r.?

4. czy w ramach realizacji programu komukolwiek odmówiono przyznania pomocy? Czy wystąpiły przypadki odmowy przyznania świadczenia z uwagi na wyczerpanie środków przeznaczonych na realizację programu?
5. czy w ramach tej pomocy przyznawano środki na dofinansowanie nauki za granicą? Jeżeli dofinansowano naukę za granicą, to w jakim kraju?
6. czy kwota dofinansowania 15 000,00 zł dotyczyła dofinansowania nauki w Polsce czy też za granicą, a jeżeli za granicą to w jakim kraju i mieście oraz w jakiej szkole i na jakim kierunku?
7. czy prawdą jest, że w okresie 2020-2021 osoby spokrewnione ze Starostą Gorzowskim, Magdaleną Pędziwiatr uzyskały z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie? Proszę o wskazanie jaką łącznie kwotę dofinansowania otrzymały te osoby?
8. czy prawdą jest, że osoby spokrewnione ze Starostą Gorzowskim, Magdaleną Pędziwiatr uzyskały z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie ~~uzyskały~~ w tym zakresie pomoc finansową ok. 100 000,00 zł?
9. czy osoby te (wskazane w pkt 7) uzyskały jakiekolwiek dodatkowe wsparcie finansowe w kolejnych okresach realizacji programu do dnia złożenia interpelacji włącznie i w jakiej wysokości?

UZASADNIENIE

Zgodnie z programem „Aktywny Samorząd” na 2020r. w ramach Modułu II przewidziana została pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę: w szkole policealnej, w kolegium, w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także kosztów przewodu doktorskiego, otwartego poza studiami doktoranckimi.

Pomoc w tym zakresie skierowana była do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W ramach MODUŁU II przewidziano określone limity finansowe przyznawanej pomocy (wynika to z zapisów Kierunków działania) i tak kwota dofinansowania kosztów nauki, dotyczących semestru/półrocza objętego dofinansowaniem, wynosi w przypadku:

1) dodatku na pokrycie kosztów kształcenia:

do 1.000 zł dla wnioskodawców pobierających naukę w szkole policealnej lub kolegium,
do 1.500 zł dla pozostałych wnioskodawców;

2) dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego – do 4.000 zł,

3) opłaty za naukę (czesne) – równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 4.000 zł jest możliwe wyłącznie w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764 zł (netto) na osobę. Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa powyżej, może być zwiększony, nie więcej niż o:

a) 700 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada niepełnosprawność sprzężoną (dwie lub więcej przyczyny niepełnosprawności w orzeczeniu)

b) 500 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania,

c) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny,

d) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch kierunkach studiów/nauki (przyznanie tej kwoty oznacza dofinansowanie kosztów nauki/udzielenie pomocy także na drugim kierunku),

e) 200 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca studiuje w przyspieszonym trybie,

f) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osobą poszkodowaną w 2019 lub w 2020 roku w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych,

g) 300 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza języka migowego,

h) 800 zł – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złoży wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w dedykowanym systemie przygotowanym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przy czym możliwość ta dotyczy tylko tych wnioskodawców, którzy skorzystają z tego zwiększenia po raz pierwszy (wsparcie jest jednorazowe).

Jednocześnie założenia programu w module II w przypadku pomocy w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia, o którym mowa powyżej, miała charakter progresywny i motywacyjny, co oznaczało, że w ramach limitów wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce z tym zastrzeżeniem, że studenci studiów II stopnia i doktoranci szkół doktoranckich oraz uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki.

Program "Aktywny Samorząd" jest finansowany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Program ten w sposób analogiczny został sformułowany w kolejnych latach jego realizacji w kolejnych edycjach, w tym także w 2021r.

Z otrzymanej informacji dotyczącej realizacji tego zadania przez PCPR wynika, że niektórzy beneficjenci uzyskali świadczenia znacznie wykraczające poza przewidziane programem limity. Jednocześnie wyraźnie „rzuca się w oczy” znaczna dysproporcja pomiędzy środkami przyznawanymi poszczególnym beneficjentom pomocy. Dysproporcje wynikające z przydziału środków finansowych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie są ogromne. Jedna osoba otrzymała jednorazowo 15.000,00 zł na dofinansowanie czesnego, podczas, gdy inne osoby otrzymują po 425,00 zł, 800,00 zł lub 1700,00 zł. Chciałbym w związku z tym uzyskać informację w oparciu o jakie kryteria przyznawana była pomoc, a także czy osoby spokrewnione ze Starostą korzystały z tej pomocy i czy prawdą jest, że w okresie wskazanym w pytaniu pomoc ta osiągnęła łącznie tak wysoką wartość? A jednocześnie, czy wystąpiły przypadki odmowy przyznania środków z uwagi na wyczerpanie funduszy przeznaczonych na ten cel? Czy w ramach pomocy dofinansowywano naukę zagranicą i czy kwota 15.000 zł to kwota za dofinansowanie właśnie studiów za granicą?

Powyższe budzi istotne wątpliwości sposób realizacji przedmiotowego programu przez PCPR, prawidłowość dysponowania tymi środkami. Uwzględniając swoistą swobodę realizatorów programu, zasadnym jest wystąpienie o udzielenie informacji dotyczącej zasad i przesłanek przyznawanej pomocy oraz ustalania jej wysokości przez PCPR, a także w zakresie potwierdzenia, że wszyscy beneficjenci posiadali (ostateczną) decyzję o orzeczeniu umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności. Zasadnym również jest wystąpienie o udzielenie informacji, czy wszystkie wnioski kierowane przez potencjalnie uprawnionych beneficjentów (beneficjentów spełniających warunki otrzymania pomocy) zostały rozpatrzone w sposób pozytywny, i czy z uwagi na tak znaczne dysproporcje w zakresie dysponowania przyznawaną pomocą nie doszło do pokrzywdzenia niektórych spośród beneficjentów, bowiem z uwagi na wyczerpanie środków finansowych odmówiono im pomocy.

Nieoficjalnie mówi się również, że z przedmiotowej pomocy korzystały osoby bliskie (krewni) Starosty Gorzowskiemu Magdalenie Pędziwiatr. Ponieważ przedmiotowa informacja dotyczy sposobu dysponowania finansami publicznymi, zaś z przepisów prawa powszechnie obowiązującego wynikają normy nakazujące jawność tych finansów i zasad dysponowania nimi, a także jawności działalności osób pełniących funkcje publiczne i zakazy dotyczące uprzywilejowanego traktowania określonych osób przez wzgląd na ich

spokrewnienie z osobami piastującymi istotne stanowiska publiczne, zwłaszcza stanowiska organów pełniących nadzór nad dysponowaniem danymi środkami finansowymi, zasadnym jest wystąpić z pytaniem dotyczącym przyznania pomocy i wysokości tej pomocy dla osób spokrewnionych z p. Magdaleną Pędziwiatr (Starostą Gorzowskim -sprawującym nadzór nad podmiotem przyznającym te środki finansowe). Pytający chce jedynie uzyskać informację, czy wskazane osoby spokrewnione z p. Magdaleną Pędziwiatr otrzymały przedmiotową pomoc i w jakiej wysokości? W świetle jawności działalności Powiatu, jego organów i zasad dysponowania środkami publicznymi, uprawnionym jest oczekiwanie udzielenia przedmiotowej informacji, ta bowiem ma bezpośredni związek z osobą piastującą publiczne stanowisko i prawem zarówno Rady Powiatu, która sprawuje nadzór nad działalnością Zarządu Powiatu i posiada legitymację w zakresie wyboru Starosty, ale także i obywateli, których środkami w ramach programu dysponuje się. Przedmiotowa informacja ma istotne znaczenie tak z punktu widzenia zadań Rady Powiatu jak również idei kontroli społecznej nad sprawowaniem mandatów publicznych.

Zgodnie z art. 21 ust. 9 i 10 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.) w sprawach dotyczących powiatu radni mogą kierować interpelacje i zapytania do starosty. Interpelacja może dotyczyć spraw o istotnym znaczeniu dla powiatu. Zgodnie z założeniami programu do zadań samorządu powiatowego należy nabór oraz weryfikacja formalna i merytoryczna wniosków, podejmowanie decyzji o przyznaniu bądź odmowie przyznania wnioskowanej pomocy, obsługa administracyjno-finansowa zawartych umów, monitorowanie prawidłowości wykorzystania środków PFRON i realizacji celów programu przez beneficjentów pomocy, sprawozdawczość z realizacji programu na potrzeby PFRON oraz promocja i ewaluacja programu. W przypadku Powiatu Gorzowskiego decyzję o wysokości pomocy dla wnioskodawcy podejmuje realizator programu – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. (dalej „PCPR”). Jednakże zadania dotyczące realizacji powyższego Programu należą do zadań Powiatu Gorzowskiego (art. 35a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 100 z późn. zm.)), a wykonywane są przez PCPR (art. 35a ust. 2 pkt 1 w/w ustawy).

Sposób dysponowania środkami przeznaczonymi na realizację takich programów jak Program „Aktywny Samorząd” jest jedną z istotnych spraw Powiatu, w pierwszej kolejności z uwagi na fakt, że dotyczy to publicznych środków finansowych, którymi dysponowanie poddane zostało reżimowi ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) i ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 289 z późn. zm.) i wiąże się z nim konkretna odpowiedzialność finansowa i karno-administracyjna. Chodzi bowiem o dysponowanie środkami publicznymi, środkami które pochodzą z kieszeni wszystkich podatników i z założenia przeznaczone są do realizacji zadań publicznych i wpierania obywateli, a którymi dysponowanie powinno odbywać się w duchu Konstytucyjnej zasady praworządności urzeczywistniającej sprawiedliwość społeczną i w sposób zapewniający równy dostęp wszystkich obywateli (czy grup obywateli - jak w tym

przypadku osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności) do tych środków i pomocy Państwa adresowanej do osób z niepełnosprawnościami. W ramach takich zadań nie ma bowiem miejsca dla uprzywilejowania osób piastujących jakieś publiczne stanowiska, czy nawet członków ich rodzin. Dążenie do jawności i przejrzystości dysponowania tymi środkami i realizacji konstytucyjnych zasad oraz nadzoru nad praworządnym działaniem organów publicznych stanowią prawne uzasadnienie ukonstytuowania obowiązku Starosty udzielenia informacji w tym zakresie.

Jednostka PCPR jest w świetle zapisów uchwały nr 81/XIII/2012 Rady Powiatu Gorzowskiego z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie Statutu Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gorzowie Wlkp. (Dz. Urz. Woj. Lubus. z 2012 r. poz. 608; zm.: Lubus. z 2012 r. poz. 896) jest samodzielną budżetową jednostką organizacyjną powiatu gorzowskiego z siedzibą w Gorzowie Wlkp., wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej (§2 ust. 1 Statutu) poddaną nadzorowi Zarządu Powiatu Gorzowskiego (§4 ust. 2 Statutu). W realizacji zadań zarząd powiatu podlega wyłącznie radzie powiatu (art. 32 ust. 3 u.s.p.). Starosta organizuje pracę zarządu powiatu i starostwa powiatowego, kieruje bieżącymi sprawami powiatu oraz reprezentuje powiat na zewnątrz (art. 34 ust. 1). Ponieważ przedmiotowe pytania dotyczą zadań powiatu realizowanych przez jednostkę podlegającą bezpośrednio nadzorowi Zarządu Powiatu, uprawnionym i jednocześnie w świetle sformułowanych wątpliwości, stosownie do art. 21 ust. 9 u.s.p. zasadnym jest wystąpienie z niniejszą interpelacją do Starosty Gorzowskiego.

